

**Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul
Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

19 aprilie 2024
nr. 60/4

mun. Chișinău

Completul ad-hoc de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componență:

Președinte	Angela Bostan
Membrii	Pavel Midrigan
	Angela Otean

examinând contestația depusă de petiționarul Duca Ion împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 02s-02p/m din 09 februarie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 02 ianuarie 2024 asupra acțiunilor judecătorului Mîțu Gheorghe de la Judecătoria Chișinău (sediul central),

C O N S T A T Ă :

Argumentele sesizării

La 02 ianuarie 2024 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit plângerea cet. Duca Ion, prin care invocă acțiuni ilegale ale judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mîțu Gheorghe la examinarea cauzei civile cu participarea sa (nr. 2i-972-8/18).

Prin dispoziția inspectorului-judecător principal nr. 02s-02p/m din 04 ianuarie 2024 sesizarea a fost înregistrată și repartizată pentru verificare inspectorului- judecător Diana Ioniță.

În redare succintă, autorul sesizării menționează că, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2023 a fost respinsă cererea sa de ridicare a excepției de tardivitate, înaintată în cauza civilă la cererea de validare a popririi depusă de APLP51/336 COOP.

Suplimentar, potrivit autorului, la 23 martie 2023 a depus o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate, prin care a solicitat respingerea cererii de validare a popririi ca tardivă, cu desființarea popririi.

Opinează Duca Ion că, instanța eronat și abuziv a menționat din încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 martie 2017 la pct. 19 că, în motivarea solicitării de repunere în termen, administratorul statuar al APLP 51/336 COOP, Mititelu Lidia a aflat la 12 martie 2015, circumstanță determinantă pentru soluționarea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate.

Totodată, prin decizia irevocabilă a Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017 s-a respins recursul APLP 51-336 COOP cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 martie 2017.

Se mai invocă în sesizare că, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău prin decizia din 01 august 2017 a indicat că „*având în vedere că în cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine înaintarea cererii privind contestarea actului executorului judecătoresc peste termenul prevăzut de lege, iar cerința privind repunerea în termen nu și-a găsit suportul în cadrul examinării cauzei, Colegiul conchide temeinicia încheierii instanței de fond, aceasta fiind adoptată în conformitate cu prevederile legale în*

vigoare incidente speței și cu respectarea drepturilor și intereselor tuturor participanților la proces”.

Astfel, susține autorul că, judecătorul Mîțu Gheorghe a încălcat conștient normele de drept material și procesual.

Acest fapt aduce atingere prestigiului justiției în așa măsură încât afectează încrederea în justiție, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Finalmente, autorul și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată și consideră că, acțiunile magistratului Mîțu Gheorghe reprezintă abaterile disciplinare stabilite la art. 4 alin. (1) lit. **b)** și **p)** și art. 4¹ din Legea nr.178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Subsecvent, ca și temei de drept al sesizării sale autorul a mai indicat art. 6, art.19 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Suplimentar, autorul sesizării a anexat la sesizare copii ale actelor, considerate ca fiind relevante în confirmarea argumentelor expuse.

Poziția Inspecției Judiciare

Potrivit prevederilor art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, verificarea sesizării reprezintă etapa, în cadrul căreia se stabilesc faptele imputate judecătorului și consecințele acestora, circumstanțele, în care au fost comise, precum și orice alte date concludente, din care să se poată stabili existența sau inexistența elementelor abaterii disciplinare. Dacă nu se întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probe administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător, căruia i-a fost repartizată sesizarea, acționând conform alin. (1)¹ art. 23 din aceeași lege, respinge prin decizie motivată sesizarea, ca neîntemeiată.

Prin urmare, sesizarea cet. Duca Ion este pasibilă respingerii ca fiind neîntemeiată.

Art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Prin considerarea art. 25 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorul vizat în sesizare la etapa verificării, printre altele, este în drept să prezinte explicații scrise și orale.

Fiind solicitată opinia scrisă a judecătorului Mîțu Gheorghe, aceasta a fost prezentată la 19 ianuarie 2024.

În rezultatul verificărilor realizate, ținând cont de datele Programului integrat de gestionare a dosarelor (PIGD), Portalului național al instanțelor judecătorești(PNIJ), dar și opinia judecătorului, s-au stabilit următoarele circumstanțe.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 11 martie 2019 nr. 2i-972-8/18 judecătorul Mîțu Gheorghe a dispus primirea în procedură a cauzei civile, intentate în baza cererii de validare a popririi a administratorului insolabilității APLP 51/336 COOP, Bunescu Oleg către terțul poprit Țicu Galina privind încasarea sumei, cu stabilirea ședinței de examinare a cauzei pentru 25 iunie 2019, ora 11:00.

La 23 martie 2023 de către intervenientul accesoriu Duca Ion a fost depusă cerere privind ridicarea excepției de tardivitate, prin care s-a solicitat respingerea cererii de validare a popririi ca tardivă, cu desființarea popririi.

Ulterior, deoarece judecătorul în perioada 22 mai 2023- 06 iulie 2023 s-a aflat în concediul medical, ședința din 14 iunie 2023 n-a avut loc, magistratul prin încheierea din 13 iulie 2023 a fixat următoarea ședință judecătorească pentru 15 noiembrie 2023, ora 11:00.

Prin încheierea din 22 noiembrie 2023, adoptată de către judecătorul Mîțu Gheorghe, s-a respins cererea de ridicare a excepției de tardivitate a intervenientului accesoriu Duca Ion

în cauza civilă la cererea de validare a popririi a APLP nr. 51/336 COOP 9 (în proces de insolabilitate) către terțul poprit Țicu Galina, substituită în cadrul procesului prin succesorii acesteia în drepturi Țicu Ion, Țicu Vasile și Țicu Vladimir privind încasarea sumei.

La adoptarea soluției, instanța a reieșit din circumstanța că, fostei administratoare a APLP 51/36 COOP, Țicu Galina i se impută prejudicierea APLP cu suma de 18 183, 47 lei prin faptul retragerii documentului executoriu nr. 2-2157/12 din 05 septembrie 2012, fără ca mijloacele bănești să fi fost încasate de către APLP51/336 în mod efectiv. Subsecvent, s-a reținut de instanță că, din încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 27 martie 2017 rezultă că, în motivarea solicitării de repunere în termen administratorul statutar al APLP 51/336, Mititelu Lidia a aflat la 21 martie 2015.

Subsecvent, din elementele PIGD (materialele dosarului), reiese că, la ședințele judecătorești de examinare a cauzei nr. 2i-972-8/18 din 15 noiembrie 2023 și 21 noiembrie 2023, intervenientul accesoriu Duca Ion (autorul sesizării) n-a participat, solicitând instanței amânarea ședinței.

Totodată, în proces de verificare s-a stabilit că, la 26 ianuarie 2024, intervenientul accesoriu Duca Ion a înaintat cerere de recuzare judecătorului Mîțu Gheorghe de la examinarea cauzei. La 29 ianuarie 2024 cererea de recuzare a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Radu Țurcanu.

Prin încheierea din 01 februarie 2024 prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central cererea de recuzare a magistratului Mîțu Gheorghe a fost respinsă ca neîntemeiată.

Actualizat, se reține statutul de examinare a cauzei.

O dinamică aproximativă a cauzei a fost expusă și de către magistratul Mîțu Gheorghe în opinia prezentată.

La caz, este de menționat că, deși autorul sesizării invocă comiterea de către judecătorul Mîțu Gheorghe a ilegalităților, în esență, alegațiile sale exprimă direct și în exclusivitate dezacord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2023.

În acest context, relevanță obțin prevederile art. 114 din Constituția Republicii Moldova și art. 15 din Legea nr. 514 din 06.07.1995 cu privire la organizarea judecătorească, potrivit cărora, justiția se desfășurează în numele Legii prin intermediul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor.

Totodată, potrivit art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, imixtiunea în desfășurarea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărârii judiciare atrage răspundere conform legii.

Mai mult, potrivit art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 (cu modificările și completările ulterioare), puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de desfășurare a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Respectiv, potrivit principiilor generale nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor

de către instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei actelor judecătorești emise.

Din cele expuse, dezacordul autorului cu încheierea instanței de fond, (din 22.11.2023) nu poate constitui temei suficient pentru sancționarea disciplinară a magistratului care a examinat cauza nr. (2i-972-8/18). Or, Duca Ion n-a prezentat probe pertinente în confirmarea prejudiciului cauzat, precum și caracterului intenționat sau neglijenței grave a acțiunilor magistratului vizat. Mai mult, din conținutul cererii de recuzare, formulate de către Duca Ion (din 26.01.2024) se rețin aceleași argumente, iterate și în actul de sesizare. Corespunzător, argumentele autorului referindu-se preponderent la fondul chestiunii deduse judecării, Inspecția judiciară este în imposibilitate legală de a-și asuma examinarea acesteia prin substituirea instanței judecătorești.

Prin urmare, dezacordul autorului cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 22 noiembrie 2023, poate fi exprimat prin o eventuală contestare a acesteia, fapt care prezintă o realizare a dreptului de acces liber la justiție și proces echitabil prin uzul de căile de atac.

Reieșind din cele expuse, în acțiunile judecătorului n-a fost posibilă deducerea abaterilor disciplinare stabilite la art. 4 alin. (1) lit. b) și p) din Legea nr. 178 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică:

b) adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;

p) alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

Raportat lit. b) Duca Ion n-a confirmat prin probatoriu pertinent prejudicierea sa prin actul judecătoresc criticat. Or, considerațiunile autorului, raportate dezacordului cu aplicarea de către judecător a instituției repunerii în termen prin respingerea excepției de tardivitate prezintă o apreciere subiectivă, nefiind posibilă reținerea lor ca și temei suficient pentru responsabilizarea disciplinară a magistratului. Suplimentar, nu și-au găsit confirmarea pretinsă nici argumentele autorului privind încadrarea acțiunilor magistratului în abaterea disciplinară stabilită la lit.p) din art. 4 alin. (1) din Legea nr. 178/2014.

Menținându-se statutul de examinare al cauzei, se deduce că, pretinsul caracter ilegal al acțiunilor și actelor adoptate de către magistrat poate fi verificat în condițiile controlului jurisdicțional.

Totodată, este de reținut că, la aprecierea acțiunilor judecătorului privind interpretarea sau aplicarea legii urmează a se ține cont de raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

Mai mult, potrivit art. 19 alin. (3) din legea cu privire la statutul judecătorului (nr. 544 din 20.07.1995), judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în înfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată, cu excepția cazului în care vinovăția acestuia a fost stabilită prin sentință definitivă sau, în cadrul unei proceduri disciplinare, s-a constatat intenția ori neglijența gravă în acțiunile sau inacțiunile sale, care au dus la una dintre consecințele prevăzute la art. 2007 alin. (1) lit. c) din Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002. Subsecvent, în corespundere cu prevederile art. 21 al Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave.

Din interpretările Curții Constituționale a Republicii Moldova (Hotărâre nr. 28 din 14 decembrie 2010), controlul legalității și temeiniciei actului judecătoresc poate fi exercitat

numai de către instanțele de apel și recurs în corespundere cu procedurile jurisdicționale. Sancțiunea disciplinară va fi aplicată judecătorului doar în cazul anulării hotărârii judecătorești defectuoase și constatării faptului că, la examinarea cauzei judecătorul, intenționat sau din neglijență gravă, a interpretat sau a aplicat neuniform legislația.

Argumentele autorului, referindu-se preponderent la fondul cauzei și nu la probatoriul abaterii disciplinare, pretins comise de către judecătorul vizat, nu pot fi reținute ca date pertinente abaterii. Or, chiar și abaterea disciplinară imputată judecătorilor care au examinat o cauză nu poate fi bazată pe presupuneri. Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abaterii disciplinare, urmează a se stabili, dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

Suplimentar, Consiliul Superior al Magistraturii prin hotărârea nr. 89/4 din 20 ianuarie 2013 (modificată prin hotărârea nr. 146/7 din 03 martie 2015) a aprobat Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției Judiciare. Potrivit pct. 2.2 al Regulamentului citat, în activitatea sa, inspecția judiciară este obligată să respecte independența judecătorului, precum și autoritatea de lucru judecat.

Prin derivare, Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii va interveni la examinarea sesizării doar în limitele competenței ce îi revine, fără a interveni în procesul de înfăptuire a justiției și fără a-și aroga atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Din argumentele actului de sesizare, probele administrate, IJ a constatat că, faptele expuse nu întrunesc elemente constitutive ale abaterii disciplinare, în măsură să angajeze răspunderea disciplinară a judecătorului din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Mîțu Gheorghe în baza art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014.

Argumentele contestației

Nefiind de acord cu decizia Inspecției Judiciare nr. 02s-02p/m din 09 februarie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 02 ianuarie 2024 asupra acțiunilor judecătorului Mîțu Gheorghe de la Judecătoria Chișinău (sediul central), petiționarul Duca Ion a depus contestație.

Aprecierea Completului de Examinare a Contestațiilor

Potrivit legislației, judecătorul poate fi tras la răspundere disciplinară doar în cazul în care în rezultatul verificărilor argumentelor sesizării, s-a constatat existența circumstanțelor de fapt și de drept care stabilesc faptul comiterii abaterii disciplinare de către judecător.

Pentru a reține săvârșirea unei abaterii disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise. Expunerea asupra legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești, se află în competența exclusivă a instanțelor judecătorești ierarhic superioare.

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor

și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințare, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

În conformitate cu prevederile art. 18, 27-29 din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul ad-hoc de Examinare a Contestațiilor al Colegiului Disciplinar,

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge contestația petiționarului Duca Ion împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 02s-02p/m din 09 februarie 2024, emise pe marginea sesizării depuse la 02 ianuarie 2024 asupra acțiunilor judecătorului Mîțu Gheorghe de la Judecătoria Chișinău (sediul central).

2. Hotărârea poate fi contestată la CSM în termen de 15 zile de la data primirii hotărârii motivate.

3. Hotărârea se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte	/semnătura/	Angela Bostan
Membrii	/semnătura/	Pavel Midrigan
	/semnătura/	Angela Otean